
===== Arkaplan Rengi =====

:date: 2014-11-23 02:18:14 +0200

.. :Author: Emin Reşah .. :Date: 12637

İşini yapanın ortalıkta görünmeyeceğine, farkedilmeyeceğine dair bir inanç var bende. İşini yapan organ mesela, göz, kulak, orada olduğunu anlamaz insan. Gözünü görmeye başlamışsa kataraktı vardır, kulağını duymaya başlamışsa, çınliyordur ve bu da belki otoskleroz semptomudur.

Bunun gibi, devlet organları olsun, sosyal organlar olsun, insanın karakterindeki *iyileştirici* bir takım hasletler olsun, eğer vazifelerini yapıyorsa, orada olduğunu bilemezsiniz. Ahlaklı adamın ahlakı üzerinden taşmaz, iki lafından biri ahlak olmaz mesela. Özgürlükçü insan bunu her lokmasına katık etmeye çalışmaz. Özgürse özgürdür zaten, bunu göstermesi gerekmez. Zeki insan, okumuş insan eğer bunlardan bir fayda görüyorsa, zeka bu insana katkı yapmış, okuması onu derinleştirmişse, pek de zekiymiş gibi durmaya çalışmaz.

Din de böyle. *Çalışan* dinin ortada görünmemesi lazım. Görünüyorsa, biri *dindar* olduğunu hissetmek zorunda kalıyorsanız, muhtemelen din onun için başka bir şeydir.

Burada önemli bir itiraz var. Aslında bu itiraz, günümüzdeki kavgaların da temelindeki itiraz. Evet, bizim dinimiz de bu ölçüye giriyor, yani din, eğer vazifesini yapıp, insanları Allah'a yaklaştırıyorsa, onun salkım saçak ortada bulunmaması gerek. Bununla beraber *din* aynı zamanda hayat tarzı olduğu için, hangi arkaplanda görüldüğüne de dikkat etmek gerek. Hangi çevre onu görünür kılıyor?

Herkesin namaz kıldığı yerde, mesela, namaz kılmak göze batan bir özellik değildir. Ancak kimsenin namaz kılmadığı bir muhitte, bu önemli bir fark haline gelir. Beyaz nokta, krem rengi arkaplanda pek belli olmaz ama nefti arkaplanda görünür. Dinin görünmemesini isteyenler, o beyaz noktayı da kendi renklerine çevirmeye çalışıyor.

İstemekte haksızlar mı? Hayır değil. Çünkü kavga, her zaman bir arkaplan kavgası. *Arkaplana hangi renk hakim olacak?* Batı medeniyeti içinde müslümanca yaşayabilirsiniz, ancak arkaplan her zaman onların belirlediği renk olur ve İslam'ın asıl zor kısmı, arkaplandaki renkten de bizi sorumlu tutması.

O sebeple görünen din, evet, pek de vazifesini yapmayan dindir ama tersi anlamda. Rengini arkaplana verebilecek, toplumun boyasını değiştirebilecek kadar kuvvetli olması gerekir. Ahlakın da böyle olması gerekir, iyiliğin de böyle olması gerekir.

Eğer bu renkleri değiştirecek güç dinde yoksa, ahlakta yoksa, o zaman, güçlü bir din, güçlü bir ahlak arayışında olmak lazım. *İnsanlar nasıl daha iyi olur?*

Arkaplan nasıl değişir? Bunun yolu, arkaplanın rengine uymak mıdır, takiyecilik yapmak mıdır, yoksa kendi rengini kuvvetlendirmeye çalışmak mıdır, yoksa bu ikisi de yetersiz mi kalır? Arkaplan nasıl olur da renk değiştirir? Onu belirleyen amiller nedir? Onu belirleyen aktörleri belirlemek nasıl mümkün olur?

Bizim rengimizi belirleyen ne mesela? Atatürk devrimleri mi? Onun sebebi ne? Dünya harbinde mağlup olmak. Onun sebebi ne? Eski devletin fonksiyonlarını icra edemeyişi, eski usullerin artık işe yaramaması, tutulan yolun sonuna gelinmesi... Bir devlet modeli vardı ve çöktü. Sonra başka bir devlet modeli kurdular, milliyetçilik ve ceberrutluk temeline dayanan, o da anlaşıldığı kadarıyla uzatmaları oynuyor. Arkaplanı belirleme gücüne sahip vasıfta kimse yok, zaten memleket de yarı-müstemleke olduğu için, eskinin aslında aç ama bahanele İslamcı adamları da doydukça sömürülmeye rıza gösterdikleri için, artık arkaplanın renginin hiçbir şekilde elimizde olmadığını düşünebiliriz. Umutsuzluk.

Ancak bir yandan da, hayır, bizim arkaplanımızı belirleyeceklerin de kendi dertleri var ve onların da nereye gitmek istedikleri belli değil. Tabii ki bizim bağımsız hareket etmemize izin vermezler, ancak arkaplanın değişme ihtimali de var. Her zaman var.

O sebeple belki başka bir renk bulmak lazım. Arkaplanı da boyayacak bir renk, bir düşünce, bir ideal bulmak. Arkaplan çünkü insanların kafasında, onların hangi dünyada yaşadıklarını arkaplan belirliyor ama arkaplanı da onların düşünceleri belirliyor. Belki, ufak bir ihtimal de olsa, arkaplanı değiştirmek isteyecekler. Bu nasıl olur, hangi araçlarla olur?

Arkaplan rengini sadece silahla, al takke ver külâh siyasetle, yığınları meydana sürüp *devrim* yapmakla mı değiştirebilirsiniz?